

NEWSLETTER | I. Q. | 2026

 Úvodník hlavní řešitelky projektu | 2

 Diskutujte nad našimi poznatky: Rozhodují o chytrých řešeních vztahy, data a odvaha ke změně? | 3

- 2.1. Co dělá školy nenahraditelnými v digitální době?
- 2.2. Jak může chytrá mobilita skutečně posílit komunitu?
- 2.3. Mají město a venkov řešit chytrý rozvoj odděleně nebo společně?
- 2.4. Je komunita skutečným základem rozvoje venkova nebo jen deklarácí?

 Od tužky k digitálním nástrojům: realita práce s daty na radnicích | 4

 Výstupy z Analýzy překážek a stimulů zavádění inovací v území | 4

 Nová studie odhaluje preference obyvatel k přírodě blízkým opatřením v ulicích měst | 5

 Nový podcast „Host do ucha“: Jsou u nás města chytrá? | 5

 Nepropásněte | 6

Úvodník hlavní řešitelky projektu

Vážené čtenářstvo,

téma tohoto čísla newsletteru je zdánlivě jednoduché – komunita. V praxi však právě ona rozhoduje o tom, zda budou chytrá řešení skutečně fungovat nebo zůstanou jen na papíře.

V projektu CESMOD se opakovaně potvrzuje, že technologie samy o sobě změnu nepřinesou. Klíčová jsou data, vztahy a odvaha hledat nové cesty. Spolupráce samospráv, odborníků, škol, podnikatelů i občanů vytváří základ odolného regionu – a bez důvěry nelze dlouhodobě uspět.

V tomto čísle proto otevíráme diskusi:

Jak posílit roli školy jako komunitního centra?

Může mobilita zlepšit soudržnost obce?

Mají města a venkov postupovat společně?

A je komunita skutečným základem rozvoje venkova?

Přinášíme také výsledky šetření mezi 113 obcemi o práci s daty na radnicích a analýzu překážek inovací, která ukazuje, že největší výzvy nejsou technologické, ale institucionální a lidské. Pozornost věnujeme i nové vědecké studii o podobě veřejného prostoru a preferencích obyvatel.

Projektový tým průběžně shromažďuje a analyzuje příklady dobré praxe v oblasti šíření inovací v území. Poznatky v projektu vznikají také díky spolupráci se zástupci obcí, kteří se zapojili do dotazníkových šetření nebo poskytli rozhovory našim expertům. Propojení akademického výzkumu s praktickými zkušenostmi samospráv představuje důležitý předpoklad pro formulaci relevantních doporučení pro rozvoj kvalitního prostředí pro život v obcích.

Ráda bych vás také pozvala na veletrh a konferenci URBIS, která se uskuteční 2.–4. června 2026 na brněnském výstavišti. Letošní ročník se zaměří především na praktické otázky a konkrétní řešení, která dnes obce všech velikostí skutečně potřebují. Hlavním průřezovým tématem bude odolnost měst a obcí – pojatá srozumitelně a využitelně i pro menší samosprávy. Odolnost zde neznamená abstraktní strategii, ale schopnost obce dlouhodobě fungovat, zvládat krizové situace a reagovat na klimatické, energetické, ekonomické i společenské změny. Program je proto koncipován tak, aby účastníkům přinesl konkrétní postupy, inspiraci z praxe a řešení využitelná v každodenním provozu obcí.

Na veletrhu bude mít projekt CESMOD vlastní stánek, kde se můžete setkat s našimi experty. Budeme rádi, když s námi budete sdílet své zkušenosti, názory i nápady – nejen při této příležitosti.

Přeji vám inspirativní čtení.

Sledujte nás nejen na webu, ale i na [Facebooku](#) a [LinkedInu](#).

Ing. Mgr. Hana Brůhová Foltýnová, Ph.D.

Hlavní řešitelka projektu CESMOD,
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně,
Ústí nad Labem

Diskutujte nad našimi poznatky: Rozhodují o chytrých řešeních vztahy, data a odvaha ke změně?

#komunita #data #spoluprace
#odolnost #mobilita #skola
#duvera

V sérii diskusních textů přináší experti CESMOD pohledy z výzkumu i praxe – někdy inspirativní, jindy kritické. Cílem není uzavřít téma, ale naopak otevřít dialog nad budoucností našich měst a venkova.

1

Co dělá školy nenahraditelnými v digitální době?

Role školy se v digitální době proměňuje. Text ukazuje, že skutečně odolná škola není jen technologicky vybavená, ale funguje jako sociální a komunitní centrum obce. Propojuje samosprávu, firmy, neziskový sektor i občany a přispívá k mezigenerační soudržnosti i stabilitě regionu. V kontextu demografických změn jde o strategické téma pro zřizovatele i místní lídry.

Autorka: Bc. et Bc. Ivana Böhmová,
expertka na technologie ve vzdělávání,
Fakulta sociálně ekonomická UJEP

→ [tudy k diskusi](#)

3

Je komunita skutečným základem rozvoje venkova nebo jen deklarácí?

Text věnovaný komunitnímu životu ve venkovských regionech České republiky ukazuje, že komunita není samozřejmostí, ale dlouhodobým procesem budování důvěry, spolupráce a sdílené odpovědnosti. Na základě rozhovorů se starosty, zástupci místních akčních skupin a aktivními občany autoři formulují doporučení, jak posilovat sociální kapitál jako předpoklad „chytrého“ a udržitelného rozvoje.

Autoři: Mgr. Petr Jíra, Ph.D. a Mgr. Vladan Hruška,
Ph.D., Přírodovědecká fakulta UJEP

→ [tudy k diskusi](#)

2

Jak může chytrá mobilita skutečně posílit komunitu?

Doprava není jen technická infrastruktura, ale klíčový faktor dostupnosti služeb a kvality života. Text představuje příklady poptávkové dopravy či sdílených kol a ukazuje, jak mohou flexibilní a digitálně propojená řešení zlepšovat dostupnost i v menších obcích. Mobilita uzpůsobená lidem podporuje sociální soudržnost i místní ekonomiku.

Autorka: Mgr. Danuše Strnadová, výzkumný tým
Doprava a mobilita, Institut pro ekonomickou
a ekologickou politiku, Fakulta sociálně ekonomická UJEP

→ [tudy k diskusi](#)

4

Mají město a venkov řešit chytrý rozvoj odděleně nebo společně?

Jak se liší chytrý rozvoj měst a venkova? A proč venkov nemůže pouze kopírovat městské strategie? Diskusní text zdůrazňuje, že technologie nejsou cílem, ale nástrojem – a že klíčem je porozumění specifikům území. Článek otevírá také perspektivu „chytrých regionů“, kde se města a obce vzájemně doplňují a sdílejí zdroje.

Autor: doc. RNDr. Petr Hlaváček, Ph.D.,
Fakulta sociálně ekonomická UJEP

→ [tudy k diskusi](#)

Od tužky k digitálním nástrojům: realita práce s daty na radnicích

Jak obce v České republice pracují s daty? Kdo je sbírá, v jakých oblastech jsou využívána a kde naopak zůstává prostor pro systematičtější přístup? Přinášíme souhrn hlavních zjištění rozsáhlého dotazníkového šetření realizovaného v rámci projektu CESMOD, do něhož se zapojilo 113 obcí různých velikostí napříč všemi kraji.

Výsledky ukazují, že data jsou nejčastěji sledována v ekonomické oblasti, v oblasti zeleně, vodního a odpadového hospodářství a také v digitální agendě a energetice. Naopak v sociální či vzdělávací oblasti zůstává práce s daty méně rozvinutá.

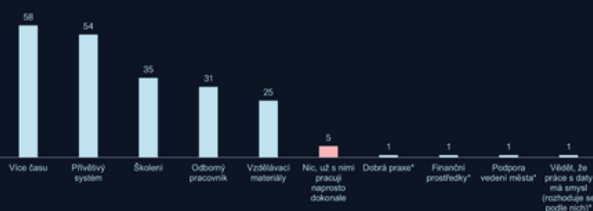
Zajímavým zjištěním je přetrvávající význam tradičních nástrojů. V některých agendách stále výrazně figuruje sběr dat formou „tužka–papír“, a to vedle využívání specializovaných softwarových řešení. Digitalizace tedy postupuje, avšak kombinace analogových a digitálních postupů zůstává realitou řady úřadů.

Celá zpráva přináší cenné podklady pro další rozvoj datově podloženého rozhodování ve veřejné správě.

[Celá zpráva ke stažení →](#)

K lepšímu využití dat by si obce přály více času (58 %) a přívětivý systém (54 %).

Co by respondentům pomohlo ke zlepšení využití dat při jejich práci (v %), N=113

Mgr. et Mgr. Wojciech Belch

Univerzitní centrum energeticky efektivních budov,
ČVUT Praha

#analog #obce #data

Výstupy z Analýzy překážek a stimulů zavádění inovací v území

Inovace ve veřejné správě často narážejí na administrativní náročnost, legislativní složitost, nedostatek kapacit i obavy z rizika spojeného s neúspěchem. Zároveň se ukazuje, že jejich úspěch stojí především na aktivní podpoře vedení, rozvoji kompetencí zaměstnanců, pilotním testování změn, spolupráci a systematickém vyhodnocování dopadů.

Tyto zkušenosti z praxe nyní potvrzuje i odborná analýza překážek a stimulů inovací vytvořená v rámci projektu CESMOD jihomoravskou agenturou pro inovace JINAG, která zdůrazňuje, že klíčem nejsou samotné technologie, ale dlouhodobě budované institucionální prostředí a práce s lidmi.

[Analýza ke stažení →](#)

Stimuly inovací

JINAG

#inovace #bariery #dopady #kapacity

Nová studie odhaluje preference obyvatel k přírodě blízkým opatřením v ulicích měst

#verejnost
#ulice
#zelen

Vědecký tým Fakulty sociálně ekonomické UJEP publikoval článek v renomovaném mezinárodním časopise **Local Environment: The International Journal of Justice and Sustainability** (vydavatel Taylor & Francis).

Studie „I want my street to be green, but not in just any way“ autorů Jana Macháče, Marka Hekrleho a Jana Brabce přináší nové poznatky o preferencích obyvatel Prahy a Litoměřic ve vztahu k přírodě blízkým opatřením v ulicích měst.

Výzkum (n = 390) ukazuje, že obyvatelé jsou ochotni připlatit si za zeleň v ulicích 39–52 € měsíčně (cca 12–17 % nájemného), avšak jejich podpora se výrazně liší podle typu opatření. Zatímco travnaté pásy a zelené fasády získaly pozitivní finanční ocenění, u zelené dlažby, propustných povrchů či květinových záhonů respondenti požadovali naopak kompenzaci za zábor prostoru. Studie tak poukazuje na rozdíl mezi estetickým oceněním a skutečnou ochotou investovat a nabízí důležité podklady pro strategické plánování měst.

[Celý článek](#)

Nový podcast „Host do ucha“: Jsou u nás města chytrá?

#KomunitniEnergetika
#UdritelnaVystavba #OdolnostSidel

Národní síť Zdravých měst, partner projektu CESMOD, spustila nový podcastový formát „Host do ucha“, zaměřený na aktuální výzvy rozvoje měst a obcí.

Prvním hostem byl Ing. Mgr. Michal Kuzmič z Univerzitního centra energeticky efektivních budov ČVUT (UCEEB), jeden z klíčových řešitelů projektu CESMOD.

Rozhovor přiblížil, jak UCEEB spolupracuje s obcemi, kraji i státní správou na přípravě a realizaci projektů udržitelné výstavby, energeticky úsporných budov, komunitní energetiky či práce s daty pro strategické plánování. Centrum propojuje výzkum s praxí – spolupracuje s městy na pilotních projektech, metodikách i technických řešeních a zároveň je partnerem firem a investorů

při zavádění inovací do stavebnictví a energetiky. Podcast nabídl srozumitelné doporučení, jak mohou samosprávy začít s chytrými a udržitelnými opatřeními v každodenní praxi.

O čem se dozví posluchači: **o první uhlíkově neutrální čtvrti v Hradci Králové, o systému Metrorost a především o tom, jak stavět udržitelně a jak ve městě řídit inovace.**

PŘEHRÁT

Nepropásněte

23. března – 4. května

Na cestě k regionu, kde se dobře žije – road show po Jihomoravském kraji

Jihomoravský kraj

22.–23. dubna

Fórum pro města

Ústí nad Labem

1. dubna

Konference k výzkumu MMR

České Budějovice

27.–29. dubna

17th ITS European Congress 2026

Istanbul, Turecko

1. dubna

Konference Asistivní technologie

Praha

POŘÁDÁME

→ [přihláška](#)

18.–21. května

TRA2026 - Transport Research Arena

Budapešť, Maďarsko

1. dubna

Workshop Budoucnost péče o seniory ve vaší obci

Praha

POŘÁDÁME

→ [přihláška](#)

28.–29. května

SMART CITIES SYMPOSIUM PRAGUE 2026

Praha

14. dubna a 16. dubna

Konference Budoucnost chytré péče v sociálních pobytových službách

Brno, Praha

2.–4. června

URBIS

BVV Brno

BUDEME TAM

#akce

 CESMOD
Centrum pro SMART
a odolné regiony

T A
Č R

Projekt TQ12000017 CENTRUM VÝZKUMU PRO ODOLNOU, SMART, INOVATIVNÍ A UDRŽITELNOU SPOLEČNOST (CESMOD) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu SIGMA, DC5.

cesmod.cz

#EaseTheFuture